ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 01.04.1949 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

80.

Vládne nariadenie

zo dňa 31. marca 1949

o vnútornej organizácii pražských orgánov ľudovej správy.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 15, § 19, ods. 1 a § 24, ods. 1 zákona zo dňa 24. marca 1949, č. 76 Sb., o organizácii správy v hlavnom meste Prahe (ďalej len „zákon“):

Diel 1.
Ústredný národný výbor.

§ 1.
Plenárne zasadanie.

(1) Ústrednému národnému výboru je vyhradené v plenárnom zasadaní

a) schvaľovať v rámci jednotného hospodárskeho plánu plán hospodárskeho rozvoja a výstavby hlavného mesta Prahy,

b) usnášať sa na rozpočte a na účtovnej závierke svojho hospodárenia,

c) vydávať na základe zákonných ustanovení všeobecné právne predpisy o ukladaní dávok, poplatkov, príspevkov a podobných plnení,

d) voliť zo svojich členov primátora, jeho námestníkov a referentov Ústredného národného výboru a ich námestníkov, odvolávať ich a zriaďovať a zrušovať komisie Ústredného národného výboru,

e) zriaďovať a zrušovať komunálne podniky a ich predstavenstvá a vymenovať a odvolávať ich členov,

f) usnášať sa na rokovacích poriadkoch pre plenárne zasadania Ústredného národného výboru i obvodných národných výborov a pre ich sborové výkonné zložky,

g) voliť čestných občanov,

h) prejednávať veci územných zmien,

ch) rozhodovať o veciach vyhradených osobitnými predpismi rozhodnutiu plenárneho zasadania.

(2) Plenárnemu zasadaniu Ústredného národného výboru musia sa predložiť na prejednanie

a) zásadné veci politickej povahy,

b) veci mimoriadnej hospodárskej dôležitosti.

(3) Plenárne zasadanie Ústredného národného výboru kontroluje vykonávanie plánu hospodárskeho rozvoja a výstavby hlavného mesta Prahy, stará sa o to, aby správa mesta bola jednotná, a kontroluje činnosť svojich výkonných zložiek a činnosť obvodných národných výborov.

Tieto výkonné složky a obvodné národné výbory sú preto povinné podávať plenárnemu zasadaniu správy o svojej činnosti. Plenárne zasadanie dáva im pre ňu v rámci smerníc a pokynov vyšších orgánov všeobecné smernice i osobitné pokyny a podnety.

(4) Plenárne zasadanie môže rozhodnúť o ktorejkoľvek veci, ktorá náleží do pôsobnosti Ústredného národného výboru.

§ 2.
Rada Ústredného národného výboru.

(1) Rade je vyhradené vo sbore

a) pripravovať veci, o ktorých má rokovať plenárne zasadanie Ústredného národného výboru,

b) ustanoviť všeobecné predpisy o správe obecného imania,

c) rozhodovať o scudzení a o hypotekárnom alebo inom zaťažení obecných nehnuteľností,

d) povoľovať podľa rozpočtu výdavky, ktoré v jednotlivom prípade presahujú sumu 500.000 Kčs,

e) usnášať sa na právnych úkonoch, ktorých predmetom je suma vyššia než 500.000 Kčs alebo vec (právo), ktorej všeobecná hodnota presahuje túto sumu,

f) všeobecne upravovať veci služobného a platového práva zamestnancov hlavného mesta Prahy a systemizovať miesta zamestnancov Ústredného národného výboru alebo podnikov, ústavov a zariadení, ktorých vlastníkom je Pražská obec alebo ktoré spravujú pražské orgány ľudovej správy,

g) prijímať a prepúšťať zamestnancov, s výnimkou pracovných síl pre ručné práce na hodinovú, dennú alebo úlohovú mzdu,

h) vymenovať obecných zamestnancov 5. a vyššej platovej stupnice a ustanovovať smluvných zamestnancov s platmi obdobnými platom zamestnancov 5. a vyššej platovej stupnice,

ch) ustanovovať a odvolávať správcov komunálnych podnikov,

i) rozhodovať vo sporoch o príslušnosti medzi jednotlivými referentami a komisiami Ústredného národného výboru a medzi jednotlivými obvodnými národnými výbormi,

j) preskúmavať podľa § 10, ods. 5 zákona rozhodnutia komisií a referentov Ústredného národného výboru a nimi splnomocnených zamestnancov,

k) rozhodovať o pomenovaní námestí, ulíc a verejných priestranství,

l) rozhodovať o veciach, vyhradených osobitnými predpismi rozhodnutiu rady.

(2) I v prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia odseku 1, rozhoduje rada vo sbore o majetkovo-právnych úkonoch a o osobných veciach zamestnancov, ak treba schváliť jej rozhodnutia nadriadeným orgánom. V týchto veciach môže však poveriť rozhodovaním komisiu alebo splnomocniť naň primátora alebo jednotlivých referentov.

(3) Pokiaľ nejde o niektorý z prípadov, uvedených v odseku 1 alebo 2, rozhoduje rada zásadne prostredníctvom referentov; môže však poveriť komisie, aby v rozsahu, ktorý určí, rozhodovaly v jej mene. Rada je oprávnená rozhodnúť vo sbore i o ktorejkoľvek veci, o ktorej prislúcha inak rozhodovať referentom alebo komisiám Ústredného národného výboru.

(4) Rade majú sa predložiť na prejednanie veci, ktoré majú osobitný politický význam.

(5) Rada vykonáva usnesenia plenárneho zasadania Ústredného národného výboru, pokiaľ vykonaním nebola poverená iná jeho složka, prejednáva a sjednocuje plány práce referentov, kontroluje činnosť referentov a ich referátov a činnosť komisií Ústredného národného výboru i

činnosť obvodných národných výborov, prejednáva pravidelne zprávy o ich činnosti a dáva im záväzné pokyny.

§ 3.
Primátor.

(1) Primátor zastupuje Ústredný národný výbor a hlavné mesto Prahu ako sväzok ľudovej správy navonok a predsedá plenárnym zasadaniam a schôdzkam rady Ústredného národného výboru.

(2) V čase, keď rada Ústredného národného výboru nezasadá, môže primátor robiť neodkladné opatrenia, na ktoré by inak bolo potrebné usnesenie rady, je však povinný požiadať v najbližšej schôdzke rady o dodatočné schválenie.

(3) Primátor môže robiť neodkladné opatrenia tiež v odbore pôsobnosti komisií Ústredného národného výboru, je však povinný upovedomiť o urobených opatreniach radu Ústredného národného výboru i príslušnú komisiu v ich najbližšej schôdzke.

(4) Ak neurobí referent Ústredného národného výboru včas opatrenia, potrebné pre riadne obstarávanie prác svojho referátu, urobí tieto opatrenia na jeho mieste primátor a oznámi to rade Ústredného národného výboru v jej najbližšej schôdzke.

(5) Primátor sjednocuje činnosť jednotlivých referentov Ústredného národného výboru a bdie nad vykonávaním smerníc nadriadených orgánov a smerníc, na ktorých sa usnieslo plenárne zasadanie Ústredného národného výboru.

(6) Ak je primátor tej mienky, že usnesenie plenárneho zasadania alebo rady Ústredného národného výboru vybočuje z medzí ich pôsobnosti, alebo že odporuje predpisom, alebo že je v rozpore so smernicami a pokynmi nadriadených orgánov, je povinný zastaviť výkon tohto usnesenia a oznámiť to vecne príslušnému ústrednému úradu a Ministerstvu vnútra; pokiaľ o veci nerozhodne vecne príslušný minister (prednosta Ústredného úradu), nesmie byť usnesenie vykonané. Z tých istých dôvodov je primátor povinný zastaviť výkon rozhodnutia alebo opatrenia referenta alebo usnesenia komisie Ústredného národného výboru a oznámiť to rade, ktorá potom rozhodne, či a pokiaľ môže byť zastavené rozhodnutie (opatrenie, usnesenie) vykonané.

(7) Primátor je služobným predstaveným všetkých zamestnancov Ústredného národného výboru, prideľuje a prekladá ich a poveruje ich úradníckymi funkciami.

§ 4.
Námestníci primátora.

Námestníci primátora zastupujú primátora podľa svojho poradia a plnia úlohy, ktorými ich primátor z odboru svojej pôsobnosti poveril.

§ 5.
Referenti Ústredného národného výboru.

(1) Referenti Ústredného národného výboru rozhodujú a robia opatrenia v mene rady v rozsahu činnosti svojich referátov vo všetkých veciach, ktoré nie sú vyhradené rade, alebo ktoré neprislúchajú primátorovi alebo komisiám Ústredného národného výboru; rozsah rozhodovacej právomoci referentov vo veciach, uvedených v § 2, ods. 2, upraví rada Ústredného národného výboru.

(2) Námestníci referentov zastupujú referentov v prípadoch ustanovených v § 12, ods. 3 zákona a napomáhajú im inak vo vedení referátov.

(3) Referenti sú na základe svojej funkcie predsedami komisií, zriadených v odbore ich referátov; podpredsedovia týchto komisií sú ich námestníkmi.

§ 6.
Referáty Ústredného národného výboru.

(1) Na Ústrednom národnom výbore zriaďuje sa prezidiálny referát a tieto ďalšie referáty:

1. referát pre všeobecné vnútorné veci,
2. plánovací referát,
3. bezpečnostný referát,
4. referát pre školstvo, vedy a umenie,
5. referát práce a sociálnej starostlivosti,
6. zdravotný referát,
7. finančný referát,
8. hospodársky referát,
9. pôdohospodársky referát,
10. referát pre vnútorný obchod a výživu,
11. technický referát,
12. referát pre informácie, osvetu a telesnú výchovu,
13. bytový referát.

(2) Na čele prezidiálneho referátu je primátor. Prezidiálny referát obstaráva práce, spojené s plnením úloh, uložených primátorovi, vybavuje veci členov Ústredného národného výboru a jeho zložiek a členov obvodných národných výborov a ich zložiek, vyplývajúcich z ich funkcie a zo zodpovednosti za jej výkon, ako i veci čestného občianstva. Prednostom prezidiálneho referátu je ústredný tajomník.

(3) Pre rozsah činnosti referátu Ústredného národného výboru platia s odchýlkami, vyplývajúcimi zo zriadenia prezidiálneho referátu a z rozdelenia úloh v odbore školstva, vied, umení, informácií, osvety a telesnej výchovy a v odbore práce a sociálnej starostlivosti, zvlášť bytovej starostlivosti, primerane predpisy, ktorými sa určuje rozsah činnosti referátov krajských národných výborov.

(4) Rada môže rozdeliť referát pre všeobecné vnútorné veci na dve skupiny a poveriť vedením jednej z týchto skupín referentovho námestníka, ktorý má potom postavenie referenta.

(5) Rada určí pre každý referát (skupinu) zo zamestnancov pridelených tomuto referátu prednostu referátu (skupiny). Jeho ustanovenie vyžaduje potvrdenie ministrom vnútra, udelené po dohode s vecne príslušnými ministrami. Ostatní pridelení zamestnanci sú podriadení prednostovi referátu (skupiny).

Diel 2.
Obvodné národné výbory.

§ 7.
Výkon pôsobnosti.

(1) Obvodné národné výbory vykonávajú svoju pôsobnosť spravujúc sa smernicami a pokynmi Ústredného národného výboru, jeho výkonných zložiek a vecne príslušných ústredných úradov.

(2) Primátor a referenti Ústredného národného výboru a ústredné úrady dohliadajú v odbore svojej pôsobnosti na to, aby obvodné národné výbory a ich výkonné zložky plnily svoje povinnosti.

§ 8.
Plenárne zasadanie obvodného národného výboru.

(1) Obvodnému národnému výboru je vyhradené v plenárnom zasadaní

a) usnášať sa v rámci plánu hospodárskeho rozvoja a výstavby hlavného mesta Prahy na pláne svojej účasti na tomto rozvoji a výstavbe,

b) voliť zo svojich členov predsedu, jeho námestníka a referentov obvodného národného výboru, odvolávať ich a zriaďovať a zrušovať komisie.

(2) Plenárnemu zasadaniu obvodného národného výboru musia sa predložiť na prejednanie veci, ktoré majú s hľadiska mestského obvodu zásadný politický význam.

(3) Plenárne zasadanie obvodného národného výboru kontroluje činnosť svojich výkonných zložiek, ktoré sú povinné podávať mu zprávy o svojej činnosti. Plenárne zasadanie dáva im pre ne v rámci smerníc a pokynov vyšších orgánov všeobecné smernice i osobitné pokyny a podnety.

(4) Plenárne zasadanie môže rozhodnúť o ktorejkoľvek veci, ktorá náleží do pôsobnosti obvodného národného výboru.

§ 9.
Rada obvodného národného výboru.

(1) Členmi rady sú predseda obvodného národného výboru, jeho námestník a referenti obvodného národného výboru.

(2) Rada diriguje všetku činnosť obvodného národného výboru. Prislúcha jej správa všetkých vecí, náležiacich do pôsobnosti obvodného národného výboru, pokiaľ nie je vyhradená plenárnemu zasadaniu alebo predsedovi obvodného národného výboru.

(3) Rade je vyhradené vo sbore

a) pripravovať veci, o ktorých má rokovať plenárne zasadanie obvodného národného výboru,

b) určovať podrobnejšie, akým spôsobom bude sa spravovať obecné imanie, ústavy, podniky a zariadenia, ktorých správa bola sverená obvodnému národnému výboru,

c) určovať podľa smerníc Ústredného národného výboru podrobnosti vnútornej organizácie obvodného národného výboru,

d) rozhodovať o veciach, vyhradených osobitnými predpismi rozhodnutiu rady.

(4) Rada rozhoduje ďalej vo sbore o právnych úkonoch, ktoré sa týkajú majetku, spravovaného obvodným národným výborom; môže však v týchto veciach poveriť rozhodovaním komisie alebo splnomocniť na rozhodovanie jednotlivých referentov alebo predsedu obvodného národného výboru.

(5) Pokiaľ nejde o niektorý z prípadov, uvedených v odseku 3 alebo 4, rozhoduje rada zásadne prostredníctvom referentov; môže však poveriť komisie, aby v rozsahu, ktorý vymedzí, rozhodovaly v jej mene. Rada je oprávnená rozhodnúť o ktorejkoľvek veci, o ktorej inak rozhodujú referenti alebo komisia obvodného národného výboru.

(6) Rade majú sa predložiť na prejednanie veci, ktoré sú s hľadiska mestského obvodu zvlášť významné.

(7) Rada môže v čase, keď obvodný národný výbor nezasadá, zriaďovať komisie obvodného národného výboru; je však povinná požiadať najbližšie plenárne zasadanie o dodatočné schválenie.

(8) Rada vykonáva usnesenia plenárneho zasadania obvodného národného výboru, pokiaľ vykonaním nebola poverená iná jeho složka, prejednáva a sjednocuje plány práce referátov, kontroluje činnosť referentov a ich referátov a činnosť komisií, prejednáva pravidelne zprávy o ich činnosti a dáva im záväzné pokyny.

§ 10.
Predseda obvodného národného výboru.

(1) Predseda zastupuje obvodný národný výbor a v odbore jeho pôsobnosti i Prahu ako sväzok ľudovej správy a predsedá plenárnym zasadaniam a schôdzkam rady obvodného národného výboru.

(2) Z dôvodov, uvedených v § 3, ods. 6, je predseda povinný zastaviť výkon usnesenia plenárneho zasadania alebo rady obvodného národného výboru a oznámiť to vecne príslušnému referentovi Ústredného národného výboru a primátorovi; pokiaľ o veci nerozhodne vecne rada Ústredného národného výboru, nesmie byť usnesenie vykonané. Z tých istých dôvodov je predseda povinný zastaviť výkon rozhodnutia alebo opatrenia referenta alebo usnesenia komisie obvodného národného výboru a oznámiť to rade obvodného národného výboru, ktorá rozhodne potom, či a pokiaľ môže sa zastavené rozhodnutie (opatrenie, usnesenie) vykonať.

(3) Predseda je, bez ujmy práv primátora, služobným predstaveným zamestnancov, pridelených obvodnému národnému výboru.

(4) Pokiaľ z odsekov 1 až 3 nevyplýva inak, platia o pôsobnosti predsedu obdobne ustanovenia § 3, ods. 2 až 5.

(5) Predseda má jedného námestníka; môže ho poveriť plnením určitých úloh z odboru svojej pôsobnosti, a to buď pre jednotlivé prípady, alebo všeobecne.

(6) Predseda je za výkon svojho úradu zodpovedný plenárnemu zasadaniu a rade Ústredného národného výboru i plenárnemu zasadaniu a rade obvodného národného výboru, ktorej je podriadený. Je povinný spravovať sa rozkazmi a pokynmi primátora a ministra vnútra.

§ 11.
Referent obvodného národného výboru.

(1) Referenti rozhodujú a robia opatrenia v mene rady v rozsahu činnosti svojich referátov vo všetkých veciach, ktoré nie sú vyhradené rade obvodného národného výboru, alebo ktoré neprislúchajú predsedovi alebo komisiám obvodného národného výboru; rozsah rozhodovacej právomoci referentov vo veciach, uvedených v § 9, ods. 4, upraví rada obvodného národného výboru.

(2) Referenti sú, bez ujmy práv predsedu, bezprostrednými služobnými predstavenými zamestnancov, určených na obstarávanie prác v ich referáte. Môžu so súhlasom rady obvodného národného výboru splnomocniť týchto zamestnancov, aby rozhodovali a robili opatrenia z ich príkazu.

(3) Referenti sú na základe svojej funkcie predsedami komisií obvodného národného výboru, zriadených v odbore ich referátu.

(4) Ak je niektorý z referentov zaneprázdnený alebo ak nemôže prechodne vykonávať svoju funkciu z iných dôvodov, zastupuje ho iný referent. Spôsob vzájomného zastupovania referentov upraví rada obvodného národného výboru.

(5) Referent obvodného národného výboru je za výkon svojho úradu zodpovedný plenárnemu zasadaniu a rade Ústredného národného výboru i plenárnemu zasadaniu a rade obvodného národného výboru, ktorej je podriadený. Je povinný spravovať sa rozkazmi a pokynmi vecne príslušných referentov Ústredného národného výboru a vecne príslušných ústredných úradov.

§ 12.
Referáty obvodného národného výboru.

(1) Na každom obvodnom národnom výbore zriaďujú sa tieto referáty:

1. referát pre všeobecné vnútorné veci,
2. plánovací referát,
3. bezpečnostný referát,
4. referát pre školstvo, osvetu a telesnú výchovu,
5. referát práce a sociálnej starostlivosti,
6. zdravotný referát,
7. finančný referát,
8. hospodársky referát,
9. bytový referát,
10. referát pre vnútorný obchod, výživu a pôdohospodárstvo,
11. technický referát.

(2) Na čele referátu pre všeobecné vnútorné veci je predseda obvodného národného výboru. Ten istý referent môže viesť niekoľko referátov.

(3) Pre rozsah činnosti referátov platia s odchýlkami, ktoré vyplývajú z rozdelenia úloh v odbore práce a sociálnej starostlivosti, najmä starostlivosti bytovej, a zo spojenia úloh v odbore vnútorného obchodu, výživy a pôdohospodárstva, primerane predpisy, ktorými sa určuje rozsah činnosti referátov krajských národných výborov.

(4) Primátor ustanoví z pridelených zamestnancov po vypočutí predsedu obvodného národného výboru pre odbor jedného alebo niekoľkých referátov obvodného národného výboru prednostov referátov. Ostatní pridelení zamestnanci sú podriadení prednostovi referátu. Na ustanovenie prednostu finančného referátu treba predchádzajúci súhlas Ministerstva vnútra, udelený po dohode s Ministerstvom financií.

§ 13.
Komisie obvodného národného výboru.

(1) Komisie obvodného národného výboru majú funkciu poradnú, pokiaľ neboly radou alebo osobitnými predpismi poverené rozhodovacou právomocou.

(2) Nedotknuté zostávajú ustanovenia o komisiách, ktorých zriadenie je predpísané osobitnými predpismi.

Diel 3.
Ustanovenia spoločné a záverečné.

§ 14.
Zamestnanci.

(1) Ústredný národný výbor je osobným úradom zamestnancov, pridelených Ústrednému národnému výboru podľa § 21 zákona jednotlivými ústrednými úradmi. Ústredným úradom týchto zamestnancov je príslušný odborný ústredný úrad, ktorý robí opatrenia a rozhoduje o ich osobných veciach po vypočutí Ústredného národného výboru.

(2) Týchto zamestnancov, pokiaľ sú určení (vyškolení) pre osobitné úlohy jednotlivých rezortov (zamestnancov pre odborné služby), možno použiť na iné úlohy len so súhlasom príslušného ústredného úradu.

§ 15.
Záverečné ustanovenie.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. apríla 1949; vykoná ho minister vnútra po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.